

» ¿Pje nga tsja'a ne onú?

Ra jmurúji ne INE ſe yo teetrjo jñatrjo, nuja ra majmúji jango gi pjeñei ra tsjaji na jo'o ne pepji.

So, yo nte'e k'ú ra jmurúji ra majmúji kok'o ra ngeje ne nte'e k'ú ra janrra ra tsaji na jo'o nuk'o ri majmúji mba ra tsjaji ne Tjúrú.

» ¿Jango ra tsja'a ne onú?

Ne jmurúji ra tsjaji kja pa'a 02 ſe 21 e yencho zana kja kj'e 2022. Mba ra janrra na jo'o jango ra tsjaji kja in jñiñi ri jizhi yo <https://ine.mx/actores-politicos/candidaturas-indigenas-consulta/>

» ¿Pje ngeje nuk'o ne'e ra jiezi ne onú?

K'ú ra nrrurú texetrido yo teetrjo jñatrjo, a kjanu ra majmúji pje ngeje k'ú pjeñe ne INE ra tsjaji yo tjurú k'ú ra mbosú ra janrra k'ú yo nte'e k'ú ne'e ra ngeje yo arkjate a kjanu majmú ne acción afirmativa indígena na jo'o ra pepji a kjanu ri neji yo teetrjo jñatrjo.

**Ne INE na jotrjo a kjanu ri
aráji ſe ri mborúji.**

¡Nrrurúge ne onú!

Ne Consejo General del Instituto Nacional Electoral (INE) ra onuji a yo nte'e k'u mimiji kja yo jñiñi jñatrjo, mba ra majmúji pje ngeji yo skjuajma maxi ne jña'a k'u neji ra jizhiji yo nte'e maxi yo jmurúji nte'e k'u ne ra ngejeji yo arkjate nuja ra majmúji k'u ngeji teetrjo jñatrjo, nujnu ngeje ne chjü'ü autoadscipción calificada, a kjanu ri majmú ne acción afirmativa indigena kja ne Proceso Electoral Federal 2023-2024.

» ¿Pje ngeje na acción afirmativa?

Ngeji yo tjurú maxi yo pepji k'u ne'e ra dakjú chentjui a yo nte'e k'u sechi mba so'o ra mimiji a kjanu texe yo nte'e, nujna ngeje mbar a mbosú a yo teetrjo jñatrjo.

» Jango ri kjaji?

Kja nu kje'e 2018, ne INE o tsjaji naja acción afirmativa mba ra mbosú a yo teetrjo jñatrjo k'u mi neji ro ngeji yo arkjate, a kjanu o tájá yo jmurúji nte'e k'u ro pesiji yo teetrjo jñatrjo kja 13 tr'ajñiñi; kja ne kje'e 2021, o tee a 21 tr'ajñiñi ñeje nzincho nte'e a kjanu na nojo ne jmúruji nte'e.

» ¿Pje ngeje ne autoadscripción calificada?

Kja ne ts'itjrú 2° kja Xiskjuama a B'onrro ri majmú k'u ma ri pjeñe k'u ngejetsk'e jñatrjo ri chjü'ü autoadcripción, nujnu ngeje ne tjurú k'u tájá pje k'o ra tsaji yo teetrjo jñatrjo.

Mbe nzakjanu, ma ra majmúji pje ngeje yo arkjate ne Sala Superior del Tribunal Electoral del Poder Judicial de la Federación o majmú k'u ngeje na jo'o k'u yo jmurúji nte'e ri jizhi k'u yo nte'e k'u ra ngeje arkjate ri päräji yo nte'e nu jñiñi k'u majmú ngeje in menzumú; nujnu ngeje nu chjü'ü autoadscrição calificada.

» ¿Pje ngeje nu otú ra jizhi ñe onú a yo nte'e?

Yo teetrjo jñatrjo ñeje yo jñiñi jñatrjo ri pesi chentjui mba ra majmúji pje ngeje k'u ne'e ra pesi. A kjanu, yo arkjate ra jizhi yo tjurúñeje ra áráji pje ngeje k'u pjeñeji ma otrjo dya mburú yo pepjiji.

» ¿Pje ngeje nuk'o ra onúji?

Jango ra nuji, yo pepji, yo skjuajma maxi naño k'u ra majmúji na jo'o ne autoadscipción calificada, nujnu ra ngeje, jango ra tsjaji mba ra nuji na jotró k'u nuko ra majmú na nte'e k'u ne'e ra ngeje na arkjate jñatrjo b'ejmi ri ngeje jñatrjo.

» ¿Pje ngeje yo nte'e k'u ra onúji?

Texe yo tetrjo jñatrjo k'u mimiji kja Tr'abonrro, natsje natsje ra onúji k'o ne mbosú yo jmu'u kja ts'ijñiñi ñeje yo arkjate.